

DE AANDACHTSPUNTEN BIJ EEN 'TURBOLIQUIDATIE' VAN UW BV

De Speedy Gonzales onder de liquidaties

Als dga van een bv kunt u op een zeker moment besluiten dat u uw activiteiten wilt staken en dat het daarnaast niet langer nodig is om uw bv te behouden. U kunt er dan voor kiezen om deze te ontbinden. Als uw bv geen baten meer heeft, dan houdt deze op het moment van de ontbinding direct op te bestaan. Dit wordt 'turboliquidatie' genoemd. Hoe gaat turboliquidatie precies in zijn werk en waar moet u goed op letten?

Woor het ontbinden van een bv is een aandeelhoudersbesluit vereist. Vaak staat in de statuten dat een besluit tot ontbinding met een bijzondere meerderheid van de stemmen moet worden genomen. Zodra de aandeelhouders het besluit hebben genomen om tot ontbinding van de bv over te gaan, moet het vermogen vereffend/geliquideerd worden. Dat houdt in dat de bezittingen van de bv te gelde moeten worden gemaakt en dat de bv haar schulden moet voldoen. Als er eventueel een positief saldo over blijft, moet dat aan de aandeelhouders of anderen met recht op dit saldo worden overgedragen. Nadat de vereffening is afgerond, houdt de bv op te bestaan.

Deponeren

De vereffenaar moet vervolgens een zogenaamde rekening en verantwoording opstellen en deze deponeren bij de Kamer van Koophandel (KvK). In de rekening en verantwoording staat onder meer op welke wijze het positieve saldo verdeeld zal worden. De schuldeisers hebben vervolgens de mogelijkheid om

binnen twee maanden nadat de rekening en verantwoording is gedeponereerd daartegen bezwaar in te dienen bij de KvK. Het komt voor dat de bv echter geen bezittingen heeft. Dan kan er uiteraard geen vereffening van het vermogen plaatsvinden. Zodra de aandeelhouders hebben besloten de bv te ontbinden, houdt deze op te bestaan (zonder vereffening dus). De ontbinding en het einde van de bv moet vervolgens worden in-

Turboliquidatie is niet helemaal zonder risico's

geschreven bij de KvK. Dit wordt ook wel de 'turboliquidatie' genoemd.

Verlies

In het geval van deze turboliquidatie is er dus geen vereffenaar, hoeft er geen rekening en verantwoording te worden

gedeponeerd bij de KvK en hoeft de bezwaartermijn voor de schuldeisers van twee maanden niet te worden afgewacht. Eigenlijk klopt de term turboliquidatie niet helemaal, omdat er nu juist géén liquidatie/vereffening van het vermogen van de bv plaats vindt; dat vermogen is er immers niet. In veel gevallen is een turboliquidatie bedoeld om de aandeelhouders met een deelnemingsbelang of een aanmerkelijk belang in de ontbonden bv de mogelijkheid te geven snel hun fiscale verlies te kunnen nemen. Dat kan namelijk in het jaar waarin de 'liquidatie' is voltooid.

Risico's

De turboliquidatie klinkt aantrekkelijk en eenvoudig. Toch is deze vorm van ontbinding niet zonder risico's. De bestuurders van de te ontbinden bv moeten er bijvoorbeeld voor zorgen dat er aan de vooravond van de ontbinding geen selectieve betaling plaats vindt aan de crediteuren, om op die manier het actief van de bv te laten 'verdwijnen'.

Zo kan de verleiding aanwezig zijn bij de bestuurders om bijvoorbeeld hun eigen salaris nog te betalen, zodat er geen actief meer resteert in de bv. Als bestuurders hiervoor kiezen, lopen zij de kans om aansprakelijk gesteld te worden door schuldeisers die op deze manier achter het net vissen. Verder bestaat de mogelijkheid dat crediteuren geen genoegen nemen met deze versnelde vorm van afwikkeling van de bv en menen dat er nog wel degelijk actief in de bv aanwezig is. Zij

kunnen dan alsnog bij de rechter het faillissement van de bv aanvragen.

Faillissementsrechter

Als de faillissementsrechter oordeelt dat het aannemelijk is dat er (toch) nog baten zijn, zal het faillissement worden uitgesproken. Deze mogelijke baten kunnen bijvoorbeeld bestaan uit een vordering die de bv op derden heeft, zoals debiteuren. Maar ook een vordering die een bv op haar bestuurders heeft is een bate. Denkt u bij dat laatste geval bijvoorbeeld aan de situatie waarin er sprake is van bestuurdersaansprakelijkheid. Als de bestuurders bijvoorbeeld de jaarrekening niet op tijd hebben gedeponereerd, wordt daaruit afgeleid dat er sprake is van bestuurdersaansprakelijkheid. Datzelfde geldt ook als de bestuurders de boekhouding niet goed hebben bijgehouden. Ook kan een crediteur rechtsmaatregelen nemen tegen een ontbonden rechtspersoon (denk aan beslag leggen), met de stelling dat de rechtspersoon ten onrechte bij de KvK heeft laten aantekenen dat er geen baten aanwezig waren bij ontbinding. Het is dan aan de rechter om te oordelen of die stellingname juist is. De inschrijving bij de KvK van de ontbinding/verdwijning is in dat geval niet doorslaggevend. Het gaat juist om de werkelijke situatie.

Doorlopende verplichtingen

Een ander geval waarin de turboliquidatie problemen geeft, houdt verband met doorlopende verplichtingen van de te ontbinden rechtspersoon. In de rechtspraak wordt aangenomen dat een bestuurder die meewerkt aan een turboliquidatie zonder ervoor te hebben gezorgd dat de nog lopende verplichtingen tijdig worden beëindigd, aansprakelijk is voor de gevolgen daarvan. Bij lopende verplichtingen moet vooral worden gedacht aan duurovereenkomsten, zoals arbeidsovereenkomsten, onderhoudscontracten en huurcontracten. In een recente uitspraak werd een bij een ontbinding betrokken bestuurder aansprakelijk gehouden voor schade bij een verhuurder.

Checklist: voordelen van en vereisten voor turboliquidatie

Als een bv wordt ontbonden, houdt deze onmiddellijk op te bestaan als het bestuur constateert dat de bv geen baten heeft. Dat betekent dat:

- Er geen vereffenaar komt.
- Er geen rekening en verantwoording hoeft te worden gedeponereerd en de bezwaartermijn voor de schuldeisers van twee maanden niet hoeft te worden afgewacht.
- Er voor de bv met onmiddellijke ingang geen kosten meer hoeven te worden gemaakt.
- De aandeelhouders op een snelle manier hun fiscaal verlies kunnen nemen.

Vereisten

- Voor een besluit tot ontbinding van een bv is vaak een bijzondere meerderheid van de aandeelhouders vereist.

- Als blijkt dat er toch baten zijn, kunnen schuldeisers alsnog het faillissement aanvragen.
- Als er in het zicht van de ontbinding van de bv selectief wordt betaald, kunnen de bestuurders van de bv hiervoor aansprakelijk worden gesteld.
- De bestuurders zijn verantwoordelijk voor het afwickelen van de lopende duurverplichtingen, zoals arbeids- en huurovereenkomsten.
- Is eenmaal een besluit tot ontbinding genomen door de aandeelhouders en houdt de bv vervolgens op te bestaan omdat er geen baten zijn, dan kan dat besluit niet mee worden ingetrokken/teruggedraaid.
- De administratie van de bv moet ook na een turboliquidatie nog zeven jaar worden bewaard!

De bestuurder had volgens de rechtbank de verhuurder te laat geïnformeerd over de ontbinding van de huurder (een bv) en het daardoor niet meer betalen van de huur. Zodoende was de verhuurder niet in staat tijdig maatregelen te nemen om zijn schade te beperken. Uit deze uitspraak blijkt eens te meer dat voorzichtigheid geboden is bij het ontbinden en liquideren van rechtspersonen. U kunt als bestuurder dus niet zomaar 'het licht uitdoen'! Het kan overigens gebeuren

U kunt als bestuurder niet zomaar 'het licht uitdoen'!

dat de aandeelhouders die een besluit hebben genomen om de bv te ontbinden, dat besluit weer willen terugdraaien. Volgens vaste rechtspraak is het mogelijk om een aandeelhoudersbesluit waarbij een bv wordt ontbonden, te herroepen/terug te draaien. Maar kan een ontbindingsbesluit ook worden teruggedraaid

als er een turboliquidatie heeft plaatsgevonden en de bv dus niet meer bestaat?

Terugdraaien

In de rechtspraak wordt de voorwaarde gesteld dat door het terugdraaien van een ontbindingsbesluit geen afbreuk mag worden gedaan aan de eisen van rechtszekerheid en de rechten en belangen van derden. Dat betekent volgens de rechter dat het ontbindingsbesluit in elk geval niet kan worden teruggedraaid bij een bv waarvan de vereffening is afgerond en de bv niet meer bestaat en evenmin in het geval dat ten tijde van het besluit tot ontbinding wordt geconstateerd dat de bv geen baten meer heeft, oftewel de turboliquidatie. Als er sprake is van een turboliquidatie, kunnen de aandeelhouders hun besluit dus niet meer terugdraaien. In het kader vindt u alle aandachtspunten bij een turboliquidatie nog eens overzichtelijk op een rij.

*Ton Tekstra en Marc Stücken, advocaten bij Blauw Tekstra Uding N.V.,
e-mail: stucken@btu-advocaten.nl,
website: www.btu-advocaten.nl*